

latban vannak az Erdészeti Stratégia és Erdészeti Cselekvési Terv megújításával és várhatóan 2011-ben kerülnek együttesen megvitatásra.

A Bizottság 2010. március elején hozta nyilvánosságra a „Zöld könyvet”. A spanyol elnökség – az erdőtüzek előtérbe helyezésével – felkarolta a témakört, és 2010. április 6-7-én magas szintű találkozót szervezett az erdővédelem témakörében, melynek eredményeként ajánlások kerültek elfogadásra. A Környezetvédelmi Tanács 2010. június 11-i ülésén fogadták el a Zöld Könyvvel kapcsolatos Tanácsi Következtetéseket, mely a további lépés egyik alappillére. Emellett COM társadalmi vitára bocsátotta az Erdővédelmi Zöld Könyvet (EV ZK), melynek legfontosabb végeredménye az egységes erdészeti információk és monitoring rendszer

kialakításának széles körű támogatottsága volt. Az EV ZK-ról az Európai Parlament (EP) is véleményt alkot, a vita jelenleg is folyik, 2011. májusban várható az EP végleges álláspontjának elfogadása. Mindezek alapján a Bizottság jogosult bármely további kezdeményezésre, indokolt esetben egy, már jogszabályalkotást megalapozó, konkrét javaslatokat tartalmazó, ún. „Fehér Könyv” összeállítására. Ez a hosszabb időhorizontú munka biztosan nyilvánul a magyar elnökség időszakán.

Magyarország számára a probléma fontos, indokoltnak tartjuk az erdők védelmét EU szinten támogató szabályozás ismételt kialakítását. Korábban a Forest Focus rendelet támogatta az erdővédelmi feladatokat. Az EV ZK-el kapcsolatosan a tagállamok támogatása esetén a magyar elnökség által előrendő cél egy,

az erdészeti információkkal és az erdővédelemmel foglalkozó EU rendelet összeállításának elindítása lehet (EU szintű, célirányos monitoring, amely figyelembe veszi az MCPFE által elfogadott indikátorokat és a FAO felé 5 évente kiadásra kerülő erdőleltár tatalmát is).

A magyar EU elnökség időszakában további, az erdőgazdálkodást érintő feladatok is vannak (pl. klímaváltozás, biodiverzitás, megújítható energiaforrások), melyek nem a Tanács Erdészeti Munkacsoportjának napirendjén szerepelnek. A már korábban kialakult kormányzati munkamegosztás alapján az erdőgazdálkodás érdekeit ezeken a területeken is képviseljük, részt veszünk a döntéshozatalban.

**Szepesi András
Dr. Szép Tibor**

Tölgyes erdő Kecskemét határán

Írásomat hadd kezdjem egy személyes dologgal. 1965-ben indította meg az ERTI Kecskeméten új kísérleti állomását a Duna-Tisza-köze erdészeti problémáinak segítésére. A vezetői tisztet rám bízták. Mivel feleségemmel együtt tősgyökeres dunántúlinak vallottuk magunkat, volt bennünk némi idegenkedés az alföldi erdészkedés iránt. Szűkös lakáshelyzetünk és a gyarapodó családi létszám azonban kényszerhelyzetet teremtett, költöztünk, és hamarosan úgy megbarátkoztunk a várossal, hogy ma is második otthonunknak tartjuk.

Az odaköltözés után feltűnt, hány utcanév viseli a „Talfája” elnevezést. A szó tölgyest jelent, annak valamiféle helyi módosulásaként terjedt el, miként a Tisza melletti Tős-erdő vagy a Nagykanizsa mellől ismert „Tölös-pusztá”. No de ha ilyen név van, erdőnek is kell lennie valahol Kecskemét környékén. A termőhelyi lenyomat alapján nem tudtam a kérdésre határozottan válaszolni.

A közeli Nagykörös mellett kiterjedt tölgyes húzódott, innen írta le a szomszéd városban működő tanár, *Hargitai Zoltán*, a kütűnő botanikus a homoki tölgyesek két társulását, a gyöngyvirágos és a pusztai tölgyest. Ezeket minden növénytársulástani szakmunka átvette. A Talfája-erdő ennek a nagykörösi tölgyesnek a folytatása lehetett városunk irányába. Termőhelyi vetületeit nem sikerült megnyugtatóan feltárnom, mígnem most a város legképzettebb helytörténésze, *Heltai Nándor* népművelési felügyelő, később újságíró, frissen megjelent „Munkával szentelt táj – Katonatelep, Talfája,

Úrrét” című munkában nem akadtam okiratok alapján megjelölt adatokra. Erdemes erre ezúton is felhívnom a figyelmet, mert maga a nagykörösi erdő is természeti érték, egy homokbuckát már korábban védetté nyilvánítottak buckaalakja és jellegzetes gyepnövényzete miatt. Állaga sajnos ma már rongálódott, mert a terepmotorosok szívesen használják motto-cross gyakorló pályának. Szerencse, hogy a tölgyest tsz-erdőként olyan kütűnő szakemberek is művelték, mint a szakíróként ismert nevű *Rédei Károly*, és így az eredeti tölgyes növényi összetétele, szerkezeti adottságai most is szemléletes képet nyújtanak erről az értékes erdőről.

Nagy részét évtizedekkel ezelőtt kitermelték. Területét átadták a híres kecskeméti szőlőnemesítőknél – *Matbiász Jánosnak, Katona Zsigmondnak, Kocsis Pálnak, Szegedi Sándornak* és követőiknek.

A közismerten vízigényes kocsányos tölgyek vízellátását a mélyedésekben összegyűlt vizekből talajvízbe szívárgó víz szolgáltatta, megtartását a korábbi folyóvízi kiöntések során homokba keveredett bő iszaptartalom segítette. Érdekesség még az a néhány szál molyhos tölgy is, ami a kocsányos fajtestvérek között megjelenik. Természetes előfordulásukat megkérdőjelezi az a tény, hogy a lovak ennek a tölgynek makkját fogyasztják legszívesebben, ezért az sem lehetetlen, hogy a török háborúk idején a lovas harcokra berendezkedett török katonák is segítették megtelepedését. E kérdésre ma már nem tudunk biztos választ adni.

A két város lakói nagy becsben őrzik tölgyesüket, ennek igazolása lehet az a XIX. sz.-i sajtóközleményként megjelent felhívás, aminek szövegét alábbiakban idézzük:

„Nagy botránkozásal tapasztalván némely lakosoknak abbéli rendetlenkedések, mely szerint számosabban kocsikon menvén ki maguk mulatása végett a város talfái és nyíri erdejében, ott szembetűnő kárral zöldfa ágakat, sőt fiatalabb fákat kivagdálnak: visszajöven pedig a városon keresztül sebes vágatva illetlen kurjásások között nyargalóznak. Mindezen rendtelenségeknek és az abból származható veszedelmeknek elhárítások tekintetéből a lakosok között dobszó mellett kihirdettni rendeltetik, hogy akik ezentúl a fentebb érdeklött tilalmas cselekedetekben tapasztaltatni fognak, sorsokhoz képest 6 ft. (vigyázat, ez XIX. sz.-i nagyságrend – szerk. megj.) pénzbeli büntetésben marasztaltnak vagy 12 pálca ütésekkel fenytettnek.”

A hosszú idézetnek nemcsak régies stílusát, még inkább tartalmát kell értékelnünk.

Írásom egy sokoldalú, egyik méltatója szerint a város népművelési ügyeinek spirítusz rektora által szerkesztett könyv tartalmára épít. Közreadásával a másutt is biztosan megtalálható, erdővel kapcsolatos közlésekre kívántam a figyelmet felhívni. A tájban, térségben gondolkodó és látó erdésznek ilyen széles körben is tájékozottnak kell lennie.

Dr. Szodfridt István